

Spørgsmålet er også, hvordan vi får sikret respekten for menneskerettighederne og Genèvekonventionerne i bekæmpelse af nye trusler, får flere lande til at tilslutte sig bl.a. Den Internationale Straffedomstol, tillægsprotokollen for torturkonventionen, børnekonventionen osv., blot for at nævne nogle eksempler, hvor selv vestlige demokratier indimellem tøver. Hvordan får vi i det hele taget fremmet en international retsorden? Det er det gode spørgsmål.

Kl. 11.00

Men problemet rækker videre end splittelsen om, hvordan man imødegår nye trusler som eksempelvis terrorisme og spredning af masseødelæggelsesvåben. Det handler også om at definere de fælles trusler og fælles svar for både fattigdom, miljøødelæggelse og militære trusler. Der er i stigende grad i udviklingslandene en berettiget bekymring om, at deres, som jo også er vores, sikkerhedstrusler – hiv/aids-epidemien, sultkatastrofer, fattigdom osv. – ikke bliver adresseret med lige så stor vilje, beslutsomhed og økonomiske ressourcer som de hårde sikkerhedstrusler som eksempelvis spredning af masseødelæggelsesvåben og international terrorisme.

Der er ingen tvivl om, at FN har behov for at blive reformeret og styrket for at blive omdrejningspunkt i kampen mod dagens trusler. Organisationen afspejler i nogen grad, hvordan verden så ud anno 1945. Der er heller ingen tvivl om, at der er et stærkt behov for at styrke FN, så man både kan bekæmpe de såkaldt rige og fattige landes trusler, der jo i realiteten er et fælles problem.

Danmark er som bekendt fælles nordisk kandidat til FN's Sikkerhedsråd. Norden og Danmark har traditionelt spillet en afgørende rolle i styrkelsen af og opbakningen til FN og samtidig bygget bro mellem udviklingslandene og de rige lande. Danmark bør gøre alt for at styrke FN og FN's mulighed for i fællesskab at håndtere nutidens globale trusler mod fred og sikkerhed og i øvrigt støtte generalsekretær Kofi Annans arbejde for at nå det mål.

Jeg ser frem til udenrigsministerens besvarelse.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

FN står i disse år over for en række nye og komplekse udfordringer både på det sikkerhedspoli-

tiske, det økonomiske og det sociale område. Derfor synes jeg også, det er godt, vi får denne debat, for vi skal i gang med nytænkning, og vi skal også i gang med parathed til omstilling inden for FN.

Det er også godt, vi får denne debat, fordi vi om få måneder håber på, at vi for fjerde gang får Danmark placeret i FN's Sikkerhedsråd for en 2-årig periode fra 1. januar 2005. Der vil vi få en enestående mulighed for at yde vores bidrag til at sikre, at FN står rustet til at møde det 21. århundredes nye, globale udfordringer.

Effektiv multilateralisme og styrkelse af FN vil stå i centrum for vores bestræbelser i FN. Vi vil fokusere både på de nye trusler – terrorisme og masseødelæggelsesvåben – og på fattigdomsbekæmpelse og opnåelse af 2015-målene. FN's evne til krisestyring og sammentænkning af FN's indsatser må styrkes, og vi vil gøre en særlig indsats for de konfliktramte afrikanske lande.

Da FN-pagten blev underskrevet i San Francisco i 1945, var den helt dominerende trussel mod international fred og sikkerhed fortsat væbnede konflikter mellem suveræne stater. Det klassiske trusselsbillede er nu imidlertid afløst af et langt mere komplekst og mangefacetteret billede. Lad mig nævne fattigdom, hiv/aids, korruption, dårlig regeringsførelse, mangel på demokrati, menneskerettighedskrænkelser, humanitære katastrofer, fejlslagne stater, borgerkrig og terrorisme – og det kan alt sammen være lige så alvorlige trusler mod fred og sikkerhed som mellemstatslige tvister, konventionelle våben og masseødelæggelsesvåben.

Ca. 1,2 mia. mennesker lever i dyb fattigdom – for mindre end 1 dollar om dagen. 40 mio. er nu smittet med hiv. Det er i høj grad noget, der påvirker deres sikkerhed. Det giver derfor ikke længere nogen mening at skelne mellem hårde trusler på den ene side og bløde på den anden. De nye trusler er kendetegnet ved, at de er komplekse og indeholder elementer af begge kategorier. Terroranslagene efter den 11. september 2001 har demonstreret, at fanatisme og intolerance udgør en dødbringende cocktail. Udsigten til, at terrorister kan få adgang til masseødelæggelsesvåben, er skræmmende.

De nye trusler har naturligvis aktualiseret behovet for en effektiv fælles indsats og dermed også for grundlæggende reformer af FN. Det er jo altså også det, som det af hr. Jeppe Kofod nævnte High-Level Panel skal se på.